

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย กรอบการประเมิน ซึ่งในแต่ละกรอบ การประเมินมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ กรอบการประเมินที่ 1 ขั้นเตรียม มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ กรอบการประเมินที่ 2 ขั้นปฏิบัติ มี 2 พฤติกรรมบ่งชี้ กรอบการประเมินที่ 3 ขั้นผลงาน มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ และกรอบการประเมินที่ 4 ขั้นกจินิสัย มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ และในแต่ละ พฤติกรรมบ่งชี้จะมีเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 3 ระดับคะแนน คือ ระดับดี ได้ 2 คะแนน ระดับ ผ่าน ได้ 1 คะแนน และระดับไม่ผ่านได้ 0 คะแนน

2. ชุดประเมินการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีค่าความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์ การประเมินผล (Index of Congruence : IOC) ระหว่าง 0.67 -1.00 แสดงว่าพฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินทุกข้อมีความสอดคล้องกัน

3. ชุดประเมินการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีความเห็นพ้องของผู้ประเมิน 2 คน (Rater agreement

Index : RAI) เท่ากับ 0.90 แสดงว่าชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความเป็นปรนัยในการให้คะแนน และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 การประเมินชุดประเมินผลการเรียนรู้ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์

การประเมินชุดประเมินผลการเรียนรู้ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.42$) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.46$) ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.39$) และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.35$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อภิปรายผลได้ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิจัยเพื่อพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย กรอบการประเมิน พฤติกรรม บ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีค่าความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผล (IOC) ระหว่าง 0.67 -1.00 แสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินของชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการสร้างและพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา และการสร้าง เครื่องมือวัดทักษะการปฏิบัติงาน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบการประเมิน และมีการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้กำกับกองลูกเสือ แล้วนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สรุปเป็น พฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละกรอบการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 57-58) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัดการปฏิบัติหรือทักษะ กระบวนการทำงาน ว่า ต้องมีการศึกษาเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน ในส่วนที่เป็น เนื้อหาวิชาหรืออาจจะสอบถาม ปรีกษา จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ แล้วแยกแยะสาระสำคัญ

ทั้งในเชิงหลักวิชาและกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและให้ได้มาซึ่งผลการปฏิบัติที่มีคุณภาพ จึงทำให้ชุดประเมินผลการเรียนรู้ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผล (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา เพ็ชรสังข์ (2546 : 79 – 82) พัฒนาเครื่องมือวัดการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบสังเกตวัดการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.71 – 1.00

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หาดัชนีความเห็นพ้องของผู้ประเมิน (Rater agreement Index : RAI) ของชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีความเห็นพ้องของผู้ประเมิน 2 คน (RAI) เท่ากับ 0.90 แสดงว่าชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความเป็นปรนัยในการให้คะแนน และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการเขียนพฤติกรรมบ่งชี้ในขั้นเตรียม ขั้นปฏิบัติ ขั้นผลงาน และขั้นกิจนิสัย กะทัดรัด เข้าใจง่าย และมีเกณฑ์การประเมินผลให้คะแนนที่ชัดเจน ทำให้ผู้ที่ใช้ชุดประเมินผลการเรียนรู้เข้าใจได้ตรงกัน สอดคล้องกับแนวคิดสอดคล้องกับแนวคิดของ พิสนุ พองศรี (2552 : 237 - 239) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัดผลงานภาคปฏิบัติว่า ต้องมีการเขียนข้อรายการ รายละเอียดในขั้นเตรียม ขั้นปฏิบัติ ขั้นผลงาน และขั้นกิจนิสัย ให้กะทัดรัด มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อรายการให้ชัดเจน และเข้าใจตรงกันสำหรับผู้ที่จะใช้เครื่องมือนี้ จึงส่งผลให้ดัชนีความเห็นพ้องของผู้ประเมินมีค่าสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ แบลลี (2536 : 68-79) ที่ได้สร้างเครื่องมือวัดทักษะการปฏิบัติวิชาลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีความเห็นพ้องของผู้ประเมิน (RAI) 2 คน ในระดับสูงเช่นกัน

ตอนที่ 2 การประเมินชุดประเมินผลการเรียนรู้ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์

2.1 การประเมินชุดประเมินผลการเรียนรู้ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ของชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการสร้างและพัฒนาชุดประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาลูกเสือสามัญ การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา และการสร้างเครื่องมือวัดการปฏิบัติ และมีการสัมภาษณ์ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นวิทยากรลูกเสือของสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 แล้วนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสรุปเป็นกรอบตัวบ่งชี้และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ทักษะการผูกเงื่อนชนิดต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 57-58) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัดการปฏิบัติว่า ต้องมีการศึกษาเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน ในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาหรืออาจจะสอบถาม ปรีกษา จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ แล้วแยกแยะสาระสำคัญทั้งในเชิงหลักวิชาและกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและให้ได้ว่าซึ่งผลการปฏิบัติที่มีคุณภาพ นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการพิจารณาและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านลูกเสือสามัญ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จึงทำให้ชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ ใจเที่ยง (2541 : 93) ที่ได้พัฒนาเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เกณฑ์ประเมินผลมีทั้งความเหมาะสมในการประเมิน และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากขึ้นไป

2.2 การประเมินชุดประเมินผลการเรียนรู้ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ จำนวน 20 คน ทดลองใช้ชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วประเมินด้านความถูกต้อง พบว่า ผลการประเมินด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการระบุวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน มีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับลูกเสือสามัญ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลเป็นกรอบตัวบ่งชี้และพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดประเมินผลการเรียนรู้ ในแต่ละขั้นตอนของการสร้างชุดประเมินผลการเรียนรู้ ได้ผ่านการตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของพฤติกรรมบ่งชี้กับวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินผลกับพฤติกรรมบ่งชี้ และการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้เครื่องมือที่สร้างขึ้นยังมีดัชนีความเห็นพ้องของ

ผู้ประเมิน (RAI) อยู่ในระดับที่สูง ซึ่งบ่งบอกว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นสูงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552 : 178 - 180) ที่กล่าวว่า เกณฑ์ประเมินที่ได้มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards) จะต้องระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน วิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ บรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน เครื่องมือที่พัฒนาและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต้องมีความตรงและมีความเชื่อมั่น จึงส่งผลให้ผู้ประเมินผลการเรียนรู้ได้รับการประเมินด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ จำนวน 20 คน ทดลองใช้ชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วประเมินด้านความเป็นประโยชน์ พบว่าผลการประเมินด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการเขียนพฤติกรรมบ่งชี้ในขั้นเตรียม ขั้นปฏิบัติ ขั้นผลงาน และขั้นกิจนิสัย กะทัดรัด เข้าใจง่าย และมีเกณฑ์การประเมินผลให้คะแนนที่ชัดเจน เมื่อกลุ่มตัวอย่างนำไปทดลองใช้จึงสามารถใช้ได้ง่าย มีความน่าเชื่อถือ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552 : 178 - 180) ที่กล่าวว่า เกณฑ์ประเมินที่ได้มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) จะต้องมีความชัดเจนทุกขั้นตอนของการประเมิน เป็นที่เชื่อถือ และตอบสนองความต้องการของผู้ประเมิน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่ทดลองใช้ตระหนักถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินการเรียนรู้วิชาลูกเสือสามัญ ซึ่งนอกจากมุ่งเน้นที่จะตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผลจากการวัดและประเมินยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อครูผู้สอนในการนำผลมาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้ผู้ประเมินผลการเรียนรู้ได้รับการประเมินด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

จะเห็นได้ว่าชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานทั้งด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลวิชาลูกเสือสามัญ เรื่องการผูกเงื่อน ซึ่งสามารถนำผลมาตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน และนำมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุดประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนและใช้ในการตัดสินผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือใช้เป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติการผูกเงื่อนของลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ผู้สอนสามารถนำชุดประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผล ให้สอดคล้องกับบริบทของ โรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

1.3 ผู้สอนสามารถนำชุดประเมินผลการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในเรื่องอื่นๆ ที่คล้ายกันเพื่อให้สามารถประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการสร้างชุดประเมินผลการเรียนรู้ วิชาลูกเสือ ในเรื่องอื่นๆ หรือในระดับอื่นให้มากขึ้น เพื่อให้มีเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย